

Петооктобарски јакобинци, занесењаци и профитери не престају да тврде да би у Србији све било и друкчије и боље и европејскије да се десио и Шести октобар. Не усуђују се да то трубе баш потпуно отворено, али ипак упорно «набацују» и мантрају: да би Слободан Милошевић у том случају био ухапшен можда већ 6. октобра 2000. године, да би му се у Хагу врло брзо придружили и Радован Караџић и Ратко Младић, да би Србија увелико била (макар) кандидат за улазак у ЕУ, да би Војислав Коштуница остао икона само Петог октобра, а да би неприкосновени лидер Шестог био Зоран Ђинђић и да би он, да су процеси кренули својим јединим природним постпетооктобарским током, још био и жив и на челу Србије...

А при свој какофонији гласова и шароликости позиција и интереса унутар табора, јакобинци шестооктобраши – и профитери и непрофитери – и даље сложено верују и у своје нереализовано месијанство и у својеврсну историјску предестинацију и упорно покушавају да и своје присталице и Србију убеди да смо, промашивши њихову визију Шестог октобра, промашили своју бољу судбину и бољу будућност. Повезује их и убеђеност да је Шести октобар био једнако важан као и Пети и да га је осујетио здружени фронт прикривених противника Петог октобра који је због тога остао недовршена, половична демократско-модернизаторска револуција.

Међу шестооктобрашима доминантна струја су домаћи демотроцкисти у чијем поимању је Шести октобар требало да буде интервентна, директна корекција Петог октобра, његова декоштунизација и тек прва фаза планиране либерално-модернистичке «перманентне револуције». Њих нимало не збуњује ни то што је сам Зоран Ђинђић неке јастребе и славује Шестог октобра још 2002. избацио из своје петооктобарске Нојеве барке, што је исто спремао бар још двојици министара и што је он ДС и своју владу добро чувао од шестооктобарског фанатизма и радикализма. Препустивши жал за српском перманентном револуцијом отпорашима-маргиналцима, делу невладиног сектора под контролом страних влада и бившим блиским сарадницима који су од шестооктобраша формирали одвојену политичку партију тобоже најчистијих, јединих правих ђинђићеваца чија «ексклузивност» је и у томе што прећуткују и не признају «касног Ђинђића», најдиректније доводећи у питање његов «косовски тестамент».

У стандардним шестооктобарским мантрама редовно се анатемише компромисерство и подељеност досовог врха. Зато што је тај политичко-изборни конгломерат наводно унапред био спреман да фатално потцени Деведесете и да их амнестира, пригрливши економске структуре слобизма које су бар од '98. грозничаво тражиле мутантне форме за прилагођавање и преживљавање. У епохи Шестог октобра, уверени су чувари његове ватрице, није било места ни Мишковићима ни Карићима, ни социјалистима ни радикалима. Али, најсложнији су док галаме да су остале вође Петог октобра најкривље што су превиделе пупчану врпцу која је повезивала Војислава Коштуницу, Деведесете и метастазирајући рецидивизам антимодернистичке српске традиције. Што ни до атентата на Ђинђића нису схватиле да је Дух Деведесетих – још уочи самих «гибања» - ушао у Коштуницу и у њему добио прикривеног, али креативног настављача, а Србија – новог Милошевића.

Вишегласје међу шестооктобрашима, како је то и ред међу правим револуционарима, крајње је ограничено и најчешће нема никакав принципијелни значај и подлогу, али је чињеница да је оркестрирано бесомучно бављење Коштуничиним «источним грехом» од самог почетка и исписивање својеврсне оптужнице и против Ђинђића. Знају то мантраши, само се праве невешти и покушавају да зараде и на разапињању Коштунице и на свом рачунцијском беатизовању Ђинђића. Упркос томе што и овом другом индиректно приписују да се понео као неодлучни легалиста, да се и он уплашио Шестог октобра и тако, можда и не хотећи, широм отворио врата Коштуници, а преко њега и духу Деведесетих и «старим структурама и снагама». Свему ономе у име чега се Пети октобар уплашио Шестог, чиме је изостанак Шестог октобра тобоже спутао и утаман потрошио потенцијале Петог октобра. Као да је – поред Скупштине – требало палити све редом! Као да је власт «кризних штабова» требало временски продужити и институционализовати! Као да је требало рушити «до ледине» да би нови, шестооктобарски човек имао прилику да гради «од ледине»!

Шестооктобраши су уверени да је Србији Пети октобар био потребан само зато да би имала Шести октобар! Наравно, Шести октобар чији би они били жреци и барјактари, видљиви и невидљиви политбиро и јарко осветљене лучоноше, монополски тумачи и заштитници. И, колико год да их је сваки дан Ђинђићеве владавине удаљавао и од Ђинђића и од власти - историја им је, у неку руку, дала шансу! Одмах после мучког убиства првог демократског премијера петооктобарске Србије.

Мало је рећи да су већ први сати и дани после мартовског атентата на кључне позиције вратили шестооктобраше из спољних и унутрашњих полуегзила. У велику политику и на јавну сцену. И да су се неки од њих, чак, нашли и у главним улогама. Са кромвеловском

одлучношћу да се прилика искористи и отклоне и Ђинђићеве грешке и скретања са линије. И са тврдим уверењем да Коштуничин постпетооктобарски термидор напакон уступа место месецима и годинама Шестог октобра, да ће се Демократска странка покајнички вратити на једини пут наде и препознати своје праве вође за будућност, а да заведено ванредно стање само помаже да се процеси убрзају и да се изгубљено колико-толико надокнади.

Водећи шестооктобраши, поготово они тањи у познавању историје, и после проћердане шансе одбијају да схвате и поверују: да је у Србији већ било све што су они били наумили, макар и у неким другим формама. Да је и слобизам, чији је Пети октобар била Осма седница ЦК СК Србије, имао свој Шести октобар са «кризним штабовима», масовним сменама и лустрацијама. У месецима трајућим диригованим митинзима и «догађањима народа» са жучним и громогласним, час самодопадљивим, час агресивним «одјецима и реаговањима» која је користио на сличан начин као странци своје „невладине“ организације у Србији. Да је и слобизам освајао фирме и државне институције и да је Милошевић – који је успео да оствари њихов сан, да споји и истовремено реализује свој Пети и Шести октобар – свог Коштуницу (Ивана Стамболића) уклонио још за трајања свог Петог октобра (Осме седнице). А да је то била победа са последицама великих пораза! А да то није помогло ни њему ни Србији!

Мада су оваква поређења крајње условна, помажу изоштравању слике и историјске перспективе с обзиром да Ђинђић није истински ни покушао (иако је једно време био истиснуо ДСС из скупштине) да направи своју Осму седницу а од Коштунице свог Стамболића. Заправо, разумевању главног: да је Осма седница унутар ДОС-а била потребна само шестооктобрашима и да је се не би либили; да је Ђинђић био потпуно свестан да би она била могућа само под условом да је претходно организовао свој Шести октобар, макар током прве половине 2001. године, али да се он, уместо тога, можда и баш због тога, реално све више разилазио са шестооктобрашима. Упркос томе што је са некима од њих претходно био лично близак.

Ђинђић се, са временом, све више и све одлучније удаљавао и од саме могућности своје Осме седнице. Све је реалније прелазио на позиције државотворног националног лидера, што је његовом Стамболићу у ривалском смислу (Коштуници) омогућило не само да опстане, него и да постепено учвршћује своје политичке позиције, па и да га наживи.

Фатаморгана марширајућег Шестог октобра нестала је са укидањем ванредног стања. Јакобинци Петог октобра остали су у мањини и без праве шансе да изнутра освоје и ДС и, поготово, Србију. Није им помогло ни то што су покушали да сам атентат – као његову

својеврсну накнадну Осму седницу против свог опонентског Стамболића (Ђинђића) – припишу Коштуници као скривеном инспиратору. Чак ни то што су неки од њих у томе ишли тако далеко да су трагични 12. март 2003. прогласили за Коштуничину Осаму седницу спојену са новом Фрушком Гором. За покушај преврата против остатака Петог октобра и саме идеје и могућности Шестог октобра.

Били су принуђени да одустану од нових покушаја преузимања ДС и да – уз подршку и обилату помоћ неких амбасада – формирају своју политичку партију. Што је Србији обезбедило тек нешто додатне политичке предвидљивости и стабилности.

Сви петооктобраши, нарочито они на власти, све до данас, сложено убеђују Србију да би, и у проевропским реформама и у самом владању земљом, били много успешнији да нису наследили Деведесете, да се то бreme није показало много већим и тежим него што се и претпостављало, а Дух Деведесетих - отпорним и на тамјан модернизације и на замахе реформског мача. Као да су Милошевић и Деведесете – а не они – после 2000-те повећали задуженост земље са нешто више од 10 милијарди долара на 27 милијарди \$! Као да Дух Деведесетих и Коштуница могу бити главни кривци што једва 52 одсто грађана Србије данас верује да је демократија најбољи могући поредак или што 71,6 одсто нема нимало или има сасвим мало поверења у владу Србије! Као да би ма какво истеривање Духа Деведесетих променило чињеницу да Србија има бројнију владу од Кине!

Ни шестооктобраши нису против сваљивања свега и свачега на „проклете и мрачне Деведесете“. И они показују јаку склоност да на Слобу-Садама и Деведесете баце анатему и за оно што је навело озбиљне социологе, којима се не може приписати никакав слобизам, да већ „звоне на узбуну“ указујући да „није дошло до напретка у погледу политичког легитимитета у односу на режим који је у масовној побуни нестао са политичке сцене октобра 2000. године“. Али, они петооктобрашима из власти, из конкурентских побуда и калкулација, не верују до краја. Дакако, при том не пропуштају прилику да себе препоручују тврдњама типа: ми бисмо се са „Милошевићевим наслеђем“ много брже и много радикалније обрачунали, не би нас у томе омели ни Коштуничина млитавост ни његов квазилегализам, нас Европа и НАТО не би морали да чекају, Србији је Шести октобар био потребан и ради брзог и радикалног раскида са Деведесетим...

Поводом Деведесетих, још није јасно ни то колико ће се још влада на њих водити! Колико ће још изборних кампања протећи у знаку плашења бирача „повратком у Деведесете“. То је нека врста постпетооктобарског колективног политичког тика. Искушење да се иде лажном пречицом које ће нарастати са сваким погоршавањем

унутрашње ситуације. Па и стићи до свог двоиподеценијског јубилеја – уколико се испостави да је бивши немачки амбасадор у Београду, Андреас Цобел, ненамерно одао важну бриселску тајну кад је рекао да ће Србија ући у ЕУ тек после 2025. године.

Хенри Кисинџер је у праву: историја је и „памћење држава“, а том памћењу Србије преко је потребна и поштена историја Деведесетих и слобизма. Нејасно је, међутим, ко ће је, када и како, написати. Историју која ће потражити одговор и на питање: које су све туђе „деведесете“ (двадесете, четрдесете, шездесете, седамдесете...) – у чему и колико – утицале на Деведесете? Колико су му везивале руке и заклањале хоризонт те „деведесете“ у Деведесетим? Колики је био Милошевићев реални маневарски простор? Шта је све, упркос свим улазним „деведесетим“, могао и морао друкчије?

У време распада СФРЈ, био сам дописник Борбе и Вечерњих новости из СССР. Редовни недељни сусрет дописника са тадашњим амбасадором у Москви, Миланом Вершом, дошао је сутрадан по уласку „ограниченог контигента“ ЈНА у Словенију. На том састанку, у присуству колега из Љубљане, Загреба, Сарајева и Скопља, изложио сам своје уверење: да Србија нипошто није смела учествовати у тој историјској лудости, да је Србија, напротив, требало да потајно помаже словеначко отцепљење и да не дозволи да се оно временски поклопи са изласком Хрватске, да Србија реаговање на Кучанове намере и потезе никако није смела препуштати „савезним органима“ и да је Слободан Милошевић, ако ништа друго није било могуће, морао преко београдске телевизије саопштити да Србија ни у каквом чувању словеначког дела државне границе без Словенаца у главној улози неће учествовати и, чак, јавно позвати све официре и војнике Србе да добијену наредбу не изврше.

Претходно је Милошевић, наравно, што сам истом приликом и у неколико наредних дана и говорио у амбасади, морао разјаснити са кључним и најумнијим људима Србије и српског народа: може ли Југославија опстати, сме ли Србија не бити у главној улози приликом њеног новог распадања, које ће интересе великих сила Србија у томе морати да уважи и задовољи, које ће при том српске интересе морати да жртвује?

Такво разјашњавање свакако би учинило несумњивим: да „велика Југославија“ не може опстати, да је Срби сами не могу спасити, да би се таква спасилачка улога, и да је војнички била изгледна, убрзо обрнула против Србије и Срба јер је Берлин, Лондон, Брисел, Беч, Вашингтон и Ватикан нипошто не би дуже толерисали. А и да у правом српском интересу – чак и кад би Београд добио гаранције да се велики неће мешати – никако није могла да буде држава која се распада чим геополитички кине германско-романски део Европе.

Држава склона распадању могла је да привремено буде (и била је) и у словеначком и у хрватском интересу, али никада није била у српском. Ни 1918. (кад је настала). Ни 1939. (кад је српска политичка елита пропустила прилику бар да, истовремено са Бановином Хрватском, од српских етничких територија створи Бановину Србију). Ни 1941. (кад је Јован Дучић узалуд пророчки молио да се светски рат искористи за вечити разлаз и разграничење са Хрватима). Ни 1943. (кад су капитулацију Италије и Титов маневар из Јајца потценили и несрећни Дража Михаиловић и умни Слободан Јовановић који је са чела лондонске краљевске владе учествовао у васкрсавању Југославије). Ни 1945. (кад је Тито српском крвљу освојио и власт и Србију и опрао Хрвате за Јасеновац). Ни седамдесетих (које је Тито искористио да хрватски сецесионистички маспок умири фактичким комадањем Србије, по количини власти готово изједначивши Нови Сад и Приштину са Београдом)...

Милошевић и његова Србија пропустили су прву велику прилику са Словенијом. То пропуштање било је касније прескупо плаћано и претворило се у пропуштање, нечињење и грешку која је породила низ других грешака. Нису били ухваћени оптимални смер и висина историјске ноте. Улудо је трошено и стратешко време. Није била обезбеђена подршка никог од великих. Није било подметања својих једара њиховим ветровима. Нису им отежаване игре и комбинације, а Британија, Француска и Немачка не само да су први пут у 20. веку биле заједно, него су се, удружене са Американцима, увелико биле упустиле у заједничко освајање планетарног господства за шта им је био преко потребан НАТО са рубиконски проширеним, глобалним аспирацијама и театром дејстава и српски полигон за експериментисање и застрашивање других. Зато се дуго држање Сарајева у обручу претворило у обруч и око Републике Српске и око Србије. Зато је 34 – попут песка – прошао крајишким Србима кроз прсте. Зато је Београд у Црној Гори – иако је тамо већ са распадом СФРЈ било поново отворено српско питање – форсирао социјализам и јужну филијалу своје социјалистичке партије.

Југославија је највећа српска „крива Дрина“ у коју су се током протеклих 90 година уливале све наше „криве Дрине“. Она је, у доброј, мери и саме Деведесете унапред (у)чинила „кривом Дрином“. Тако би било и да Милошевић није оптужен ни за најмањи злочин. Да није направио ни један једини погрешан корак и потез, ни једну једину погрешну стратешку процену, а направио их је премного. Од мноштва наоко ситних слабих и контрапродуктивних потеза (нивоа игнорисања америчког амбасадора Ворена Зимермана), преко недопустиво великог броја средњих (карактеристично је кокетирање са московском опозицијом Борису Јељцину), до уистину крупних омањивања и на своју и на штету Србије (несхватање дубљих узрока и далекосежних последица пада Берлинског зида, потцењивање Мила Ђукановића, изостанак креативног решења за статус Космета...).

Југославија је грешка која је потрошила све српско – од Карађорђа и Милоша наовамо. Грешка која је Србе лишила државе. Грешка која је гравитационо поље и државотворност Србије учинила ђубривом за нове, туђе државе. Грешка грешака која је фатално преусмерила целу новију српску историју. А Милошевића и његове Деведесете осудила на своју претешку и претамну сенку и на то да из туђих ватри ваде туђе кестење, у времену у којем једва да би им било допуштено и да ваде своје.

Југославија је лавиринт у који су и Милошевић и Деведесете били убачени историјом. Достигнућима Николе Пашића, Александра Ујединитеља и његовог оца Петра Првог Карађорђевића која су уплашила проницљивог војводу Живојина Мишића, али нису једног Јована Цвијића. Достигнућима без којих у Београду сигурно не би било Тита, док би 1944. позив Црвеној армији за помоћ – ако би га уопште и било – упутили Слободан Јовановић и Дража Михаиловић, у крајњем случају – Сима Марковић или Филип Филиповић. Достигнућима која су учинила да неопростив српски грех не буде само свака Југославија, него и свака Србија која не пристаје да заувек буде слаба и зависна.

Обе велике Југославије су биле лавиринт у који су Србију и Србе уводиле генерације. Лавиринт из којег их – поготово након уједињења Немачке и изласка НАТО из своје блоковске деценијске зоне одговорности у функцији ширења Pax Americana – није могла извести, нити смела изводити, само једна генерација као једну операцију.

Историчари ће тек морати да дешифрују: да ли је Милошевић, поготово што је до свог државничког и српског сазревања стизао у сталним кашњењима и идући преко својих и туђих минских поља, могао битно мање грешити тамо где су (по)грешили чак и Пашић и Јовановић? Могуће је да је он имао довољно и политичког и државничког потенцијала за 12 година успешног рутинског мирнодопског владања. Али, њему је допала и крвава демонстрација једне и прављење друге државе. Нашао се пред ребусом у чијем решавању би понајмање грешака направио – чак и да се претходно поводом Словеније идеално поставио – једино да је имао пуну свест о томе колико је, и зашто, мало маневарског простора имао Кнез Павле после Аншлуса и окупације Пољске.

Али, шта би се ипак догодило да је Милошевић помогао Кучану, да ли би нешто било друкчије да је још јавно позвао официре и војнике Србе да поводом Словеније откажу послушност Стјепану Месићу и генералу Вељку Кадијевићу? Да ли би имало помогло помогло и њему и Србији да нешто раније – 8. маја 1989. – организовао слободне вишепартијске изборе, на којима би сигурно убедљиво победио?

Тешко да би ишта битно било друкчије и боље по Србе, уколико Милошевић у наставку не би на време пристао да буде кооперативан и послушан у улози Милана Недића краја 20. века. Од којег се једино не би тражило да видљиво клечи на оба, већ на једном, на протекторатском колону.

Време у којем је Милошевић владао, није за земље величине и снаге Србије било време за прекрајање историје, за поправљање грешака претходних генерација и корекцију граница. Поготово не за Србију, од које је тек требало одвојити Црну гору и бацити је на колена. И, не само зато што су уједињење Немачке, распад Чехословачке и пројектована држава Косово унапред искључивали промену свих авнојевских граница осим граница Србије. Није Бил Клинтон пред сам почетак бомбардовања, марта 1999. тек онако исконструисао: „Не, Срби нису изазвали само Први светски рат, не, без њих не би било ни Холокауста“. Није се председнику Турске Тургуту Озалу, приликом посете Загребу 1994. године, омакло: „Турски циљ је окружење Србије с југа, одоздо, док ће посао са севера завршити Хрвати“.

Деведесете су биле године кад су удружени велики са Запада – да би лакше продирали и владали светом – били намерачили да под своје узму и сва унутрашња питања малих. И у томе потпуно успели. Утолико простије и лакше што ни велика Русија није ни покушала да побегне од својих совјетских граница, па јој са Јељцином у Кремљу није ни на памет падало да спречава наметање Србији авнојевских. Што су воља Америке и „међународне заједнице“ биле скривени оријентир и за Москву у тренуцима када је 1993. бивши амерички амбасадор у Загребу, Питер Галбрајт, Дарку Танасковићу спочитавао: «Ви треба да знате да сте водили један рат против воље Америке и међународне заједнице и да сте тај рат добили. Али, то је Пирова победа. Ми, за сада немамо довољно интереса да се непосредно, на терену, ангажујемо ради мењања исхода овога рата, али, знајте, не само Ви и ваша деца, већ ће и деца ваше деце гадно испашати због тога што сте се супротставили нашој вољи».

Србија вероватно не би баш добро прошла и да је Милошевић био најдемократскији, најперфектнији владалац и макијавелиста и најсрпскија личност од свих који су њоме икада владали. А време и догађаји су показали – да није био.

Милошевић није знао да се тактички поклати и покори свом византијском цару као Стефан Немања, нити свом Бајазиту и Жигмунду као Деспот Стефан. Није знао да тражи потпору и круну на Западу као Стефан Првовенчани, нити да, као Немања, нуди

вазалство тренутном Барбароси.

Као што Пашић и његови Карађорђевићи нису схватили да је јединствена српска шанса за стварање националне државе у приближно оптималним етничким границама била у њиховим рукама, тако ни Милошевић није схватио да историја велике прилике даје само једном. Јер, да је на време „уловио“ да ће опстанак и суверенитет малих и средњих држава у догледно време најдиректније зависити од њихових ПВО-могућности да се супротставе софистицираном дистанцијом ратовању и бомбардерско-ракетној армади НАТО – морао је по сваку цену, за оних неколико месеци непостојања ембарга на продају оружја републикама бивше Југославије који је важио само за Србију, купити што више С-300... Колико год и чиме год да је морао да их плати!

Слобизам је свих Деведесетих, што је Србија такође папрено платила, функционисао као да не делују и као да само за њега не важе историјски процеси дугог трајања. Зато је у овој оцени Питера Устинова видео тек зле речи једног познатог глумца и режисера: „Срби спречавају развој данашњег света. Срби нису довољно кажњени. Српски словенски нацисти и њихова Православна црква здушно су сарађивали да би створили очишћену Велику Србију“. А иза оваквих речи, бар кад су Срби и Руси у питању, стоји цела једна историјска вертикала. Половином 19. века је француски архиепископ Сибур - да би објаснио сународницима због чега треба да иду на Русију заједно са Аустријом, Енглеском и исламском Турском – био више него искрен, указавши им: „У Кримском рату хришћанска (католичка) Француска треба да стане на пут руској православној јереси. Зато ово није политички, већ свети, религиозни рат. Разлог је свет и Богу угодан, а у томе је да се коначно истера и угуши Фотијева јерес. То је прави циљ овог крсташког похода“.

Слобизам је био склон и самоуљуљкивању и аутоанестезирању. Десетог августа 1995. Милошевић је био у Кремљу код Јељцина. Изашао је отуда веома задовољан. Толико да су његови најближи сарадници, док је он у резиденцији која му је била стављена на располагање још нешто у четири ока објашњавао тадашњем руском министру спољних послова Андреју Козирјеву, већ трубили: победили смо, Русија ће најодлучније затражити укидање санкција, а ако западне земље то одбију – она ће их одмах објавити да их једнострано укида. Покушао сам да његовој левој и десној руци укажем да Јељцин то није ни рекао ни обећао, а и да јесте – да му Београд не сме веровати јер је то празна реторика за унутрашњу употребу.

Спорили смо се око ових Јељцинових речи: „Југославија извршава све захтеве неопходне за укидање санкција и зато свако даље одуговлачење са њиховим укидањем може само

подстаћи на једностране кораке у том правцу“. Водећи слобисти се нису дали убедити, а сам Милошевић, који је, дошавши мени иза леђа, тихо пришао малом „дебатном клубу“, изговорио је: „Ти нас, Ђуро, изгледа, и даље подјебаваш“. Имао је при том на уму коментар у „Борби“ којим сам био ставио под упитник његову Осму седницу, одмах након њеног одржавања. Рекао сам му да ће тек историја подвући црту испод Осме седнице и поновио и њему због чега се не може веровати Јељцину. А већ наредни месеци су, на жалост, на несумњив начин показали да Јељцинова Русија није спремна да стане иза Србије макар приближно онако како иза Хрватске стоје Немачка и Америка и да од једностраног укидања санкција неће бити ништа.

Милошевић је чак и у судници Хашког трибунала наступао тако као да је још жив британски министар спољних послова и премијер Хенри Палмерстон и као да је он речи које следе изговорио поводом глобалне хегемоније САД и деловања НАТО, а не поводом намере царске Русије да искористи то што је Турска била „болесник на Босфору“: „Питање је у овоме: може ли једна држава на мегдан изазивати целу земаљску куглу, може ли располагати Европом како јој падне на памет, или та држава треба да буде научена да постоје границе за амбиције, да постоје границе за освајања“. Промашао је безмало век и по, али је његова критика «најновијег Рима», из познатог предпроштајног говора, све релевантнија.

Ђинђић је пред смрт био уверен да Америка преузима Титову крилатицу: слаба Србија – јака Југославија (читај:американизовани регион). Његовим гласом је проговорио Пети октобар. Шестооктобраши, међутим, поводом Деведесетих, Петог октобра и данашње Србије наступају – и у томе је такође њихово „лукавство ума“ – тако као да је са «најновијим Римом» све у најбољем могућем реду. Зато у девет постпетооктобарских година виде и проклињу само оно што мисле да могу прогласити за багаж слобизма и Деведесетих. А у самим Деведесетим анатемишу све што како-тако могу оквалификовати као Милошевићево, антиевропско српско и православно. При том, дакако, потпуно жмуре пред свим што су велике силе натовариле и подметнуле Деведесетим, Србији и Србима, па и самом Милошевићу. Из истих разлога, и пред свим што постмилошевићевску демократску Србију из Деведесетих данас сустиже вољом „међународне заједнице“. Као да Рачак није доказана антисрпска монтажа. Као да Британац Мајкл Џексон, док је био командант КФОР-а, није некажњено изговорио: «Што мање Срба остане, Косово ће лакше бити осигурати».

Шестооктобраши се смишљено држе тако као да није био у праву амерички политичар Фишер Ејмс кад је тврдио да народи који траже покровитеље редовно нађу – господаре. Њих као да уопште не интересује што би наше деведесете господари света учинили Деведесетим и да нико у њих није унео ништа традиционално српско и православно. Одбијају да макар виде да су Вашингтон и Брисел – ради својих планова и интереса које

су маскирали „интересима међународне заједнице“ – обезбедили да оно што су сами правили и направили од Деведесетих преживи и Пети октобар и Милошевића. Да је њима и после Петог октобра било потребно нешто што би везивало руке и демократској Србији Зорана Ћинђића. И, везивало је, тако и толико да је осујетило и његов сценарио за Косово и Метохију.

Шестооктобрашима ништа не значи ни то што „осми путник“ великих сила не само да није остао у Деведесетим, него је «преживео» и атентат на Ћинђића. Што све до данас везује руке и Борису Тадићу и Вуку Јеремићу. Што се господари света, и поводом демократске Србије, евидентно држе Де Голове максиме: рат против непријатеља, мир – против пријатеља. Демонстрирајући своју вековну навику: мир чак и против оних који траже наше покровитељство.

Пети октобар би се збио у септембру 2000-те, као мирна изборна промена власти, да Деведесете нису због касног слобизма већ посртале под сопственим теретом и да хашки мач није висио над Милошевићевом главом. Можда и осетно раније да су Американци прихватили Милошевићеву бланко-понуду Ворену Кристоферу и Ричарду Холбруку да на крају Дејтона издиктирају своје услове за какве-такве партнерске САД и «мале Југославије».

Деведесете су, поред свега осталог, биле покушај поједностављивања историје и скраћивања путева и процеса, са недопустиво много импровизације и фалширања. Поготово поводом намера и интереса великих. И утолико: својеврсна црна рупа која ће још годинама «закривљавати простор» у свему што Србија буде покушавала. Само, аномалије Деведесетих не би било да није било аномалије зване Југославија и аномалија које су њу произвеле. И само призивање Шестог октобра – ради новог покушаја скраћивања процеса и поједностављивања историје – у систему је спојених посуда са Деведесетим и свим још активним аномалијама српске историје.

Сасвим је могуће да ће проток времена показати: да ни нуђења 34 ни Републике Српске не би било да је Милошевић Вашингтону и Бриселу пред колапс СФРЈ понудио онај бланко-папир из Дејтона. Већ сада је јасно да су сви његови и српски добици скупо плаћени, а могуће је да је њима лимитирао српски маневарски простор у будућности.

Независно од свега, неће бити добро ако шестооктобраши, на крају, напишу и историју Деведесетих и Петог октобра. Још горе ће бити догоди ли се ово што је портпарол НАТО

Деведесете

Пише: Ђуро Билбија
среда, 07 октобар 2009 23:58

Џејми Шеј изговорио марта 1999. године: «Србе треба спокојно бомбардовати јер ће све брзо заборавити».